QVAESTIO MEDICA

CARDINALITIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA, IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XVI. MARTII,

M. NICOLAO PIETRE DOCTORE MEDICO, DECANO, MODERATORE.

An febre continuâ incipiente, vnà erumpentibus statâ periodo menstruis, Basilica potiùs quàm Saphena secanda? 713

FEBRIS accensa primùm in corde, mox sese in omnes corporis partes diffundit, si plures persistat dies, nec antè desinat, quàm fuerit omnino extincta, συνεχὴς dicitur: pabulum illi suppeditat putredinis vitio labefactatus sanguis, ille cùm simplex non sit, nec vniusmodi putredinis ratio, varias profert febris continuæ species, synochum putrem, χυῦσον πεταιοφυῆ, his accensetur à plerisque semitertiana, intermittens potiùs habenda. Putret sanguis in maioribus venis, ijs præcipuè, quæ cordi propinquæ sunt, vt quæ minores, & à corde semotiores sunt venæ, putà narium, sedis, vteri, huius fomitis febrilis nihil aut minimùm contineant. Hinc fit vt hæmorrhagia critica, quauis ætate, febrem vix vnquam soluerit: plerumq; nocuerit quouis febris tempore, etiam melancholicis, aperta hæmorrhois: mulieri iam primùm febricitanti nunquam profuerit menstrua purgatio, vt ea, statâ etiam periodo, ἀκαίρως prodeat.

FEBRIS cum primùm insilit, quandóque sola est, quandóque illi assidet plures affectus, graues, leues: veternus, vomitus, animi deliquiũ, ecthymata, capitis dolor, nec inde funesta, salutarísve censenda: plerosque rapuit vis effera febris, qui eâ ineunte se febricitare nescirent; conualüere plurimi, quos sui primordio febris penè oppresserat grauitate symptomatum: vt ex febris initio, quis illius sit futurus exitus, secundus, aduersus, non facilè sit Medico prospicere, in eo vix nonnunquam illa consistit, modò nata, mox viget, sæpiùs moratur, morandi causam innectit pepasmus difficilis, vt quandiu febrilis humor immaturus extiterit, febris incipere dicatur.

FEBRIS κατ' ἀρχὰς est ἀσθενεστέρη, naturam tamen superat, eámque priuat quidlibet audendi potestate, vt excretionem nullam valeat suscipere, nequeat vllam actionem perficere: innatus calor naturæ vires, & magna potentia solus, igneus iàm est & febrilis: tùm febris duntaxat impulsu splendida bilis vomitu secessúve effunditur: serum sudore propellitur: sanguis fugit venis, & erumpit statâ etiam vice, & vijs quas natura terit sæpiùs, naribus, hæmorrhoidibus, vtero: insistit scilicet morbus quandóque naturæ vestigijs, illiúsque sectatur περιόδους atque hac recti specie, ægrotos opprimit incautos, fallit assidentes, ludit & Medicos.

ΚΑΤΑΜΗΝΙΑ sunt sanguis, qui mense quoque naturæ lege, non lunari ratione, per locos fertur, purus est & benignus; illius tamen κάθαρσις exoptanda mulieri cùm vacuæ, tùm grauidæ (quæ eo nomine sana est) in nutrice etiam non damnanda, profutura plurimùm si certo procedat circuitu: at ipso febris initio, si illa contigerit definitâ etiam die, nec solatio, nec remedio esse potest. Etenim qui profluit sanguis nullâ febrili labe est aspersus, etsi corruptus ille esset, non maturus excerni: nec eò leuior fit febris, sæpiùs illa ingrauescit, sæuiúntque magis symptomata, vt menstruam purgationem periodicam, quæ febri incipienti accesserit, nullâ arte promouere debeat Medicus prudens, & mulierum salutis consultus.

FEBRIS continuæ curatio phlebotomiâ perficitur, cædenda præcipuè Basilica: expedita illius sectio, ampla est, febrili vicina foco, nec procul remota à præcipuis corporis partibus, vt eâ sectâ citissimè refrigerij plurimùm cordi, æstu febrili accenso, comparetur, febrilis humoris multùm euacuetur, vnáque cerebro, thoraci, visceribus nutritijs febre malè affectis, succurratur: indè quamprimùm, nec semel, detrahẽdus sanguis mulieri, profluẽtibus quóque tempestiuè mensibus, atque etiam puerperæ, quæ ritè purgatur, si fortè febris accesserit, nullo menstruorum vel lochiorum suppressionis metu; quippe quæ non ex eo promanent fonte, ex quo deriuatur febrilis sanguis, superiórque sit arte natura, quæ locis subest, & opituletur ei vis illa, quæ corpus vniuersum regit, huius phlebotomiæ præsidio munita, vt tùm menses, & lochia profluant copiosiùs. Non eadem commoda præbet ad malleolum incisa Saphena, angustior est, longiori à corde dissita interuallo, nec illa adeò commodè secatur, priuatas duntaxat exhaurit sedes, vt vniuerso corpori, febre continuâ laboranti, subuenire nequeat.

Ergo incipiente febre continuâ, vnà erumpentibus statâ periodo menstruis, Basilica potiùs quàm Saphena secanda. 159

Proponebat Lutetiæ NICOLAVS BRAIER, Castrithierricus, anno R.S.H. M.DC.XXVIII.